

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9C/157/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613203643
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2013:7613203643.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Stanislava Semanová, v právnej veci žalobcu: Secapital S. á.r.L. so sídlom 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653, Luxemburské veľkovevodstvo, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo s.r.o., Jilemnického 30, Martin, proti žalovanej: A. A., J.. XX.X.XXXX, G. X. XXXX/XX, N. J. I., o zaplatenie 1 784,69 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1 469,18 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 9.6.2010 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 68,48 eur pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku z návrhu a na účet právneho zástupcu žalobcu trovy právneho zastúpenia vo výške 136,92 eur s tým, že súd povoľuje žalovanej zaplatiť priznanú istinu a úroky z omeškania v mesačných splátkach po 30,- eur splatných vždy do 20 dňa v mesiaci počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku do zaplatenia pod následkami straty výhody splátok nezaplatením čo i len jedinej splátky a nahradiť trovy konania a trovy právneho zastúpenia v lehote do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd návrh **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 28.2.2013 domáhal od žalovanej zaplatenia istiny 1 784,69 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 9.6.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že medzi účastníkmi konania bola dňa 10.8.2009 uzavretá zmluva o pôžičke č. 5003190. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 2 256,33 eur. Žalovaná sa zaviazala splatiť pôžičku 41 mesačnými splátkami vo výške po 55,03 eur. Žalovaná svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnila, do podania návrhu uhradila sumu 234,20 eur. Žalobca dňa 18.5.2010 listom - vypovedanie od zmluvy vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok.

Na základe žalobného návrhu a žalobcom predložených listinných dôkazov súd vo veci dňa 19.4.2013 vydal platobný rozkaz č. 9Eo/68/2013-16. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná v zákonnej lehote odpor. V odpore uviedla, že vzhľadom k tomu, že jej príjmom je len dôchodok, nebola schopná uhrádzať splátky a preto ešte v roku 2010 požiadala žalobcu o zníženie splátok. Žalobca jej doposiaľ na jej žiadosť neodpovedal. Zároveň žiadala, aby súd rozhodol o splátkovom kalendári a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. V písomnom podaní doručenom súdu dňa 25.7.2013 žalovaná poukázala na premlčanie nároku žalobcu, ktorý zanikol dobou 3 rokov od nasledujúceho dňa od poslednej splátky.

Uznesením č. 9C/157/2013-52 zo dňa 12.8.2013 súd pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu podľa § 92 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 17.3.2013.

Žalobca sa na pojednávanie nedostavil. Doručenie predvolania mal súd riadne preukázané. Právny zástupca ospravedlnil neprítomnosť žalobcu na pojednávaní a súhlasil, aby súd rozhodol aj v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Súd preto poukazujúc na § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti žalobcu.

V písomnom vyjadrení žalobca uviedol, že námietka premlčania nie je dôvodná. Prvý raz mohol žalobca vykonať právo dňa 19.5.2010 t.j. deň nasledujúci po vypovedaní zmluvy. Premlčacia doba by tak uplynula dňa 19.5.2013, žaloba bola podaná dňa 26.2.2013. Ku dňu podania návrhu žalovaná mala žalobcovi uhradiť sumu 1 799,36 eur. od uvedenej sumy bola odpočítaná suma 234,20 eur, ktorú žalovaná zaplatila. Žalovaná istina pozostáva aj zo sumy 219,53 eur, ktorá predstavuje zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky podľa článku 12 bod 12.2 Všeobecných obchodných podmienok.

Žalovaná na pojednávaní uviedla, že so žalobcom uzatvorila v roku 2009 zmluvu, na základe ktorej jej bola poskytnutá pôžička vo výške 1 583,35 eur. Peniaze z tejto pôžičky použila na vyplatenie detí a zaplatenie poplatkov za dedičské konanie po nebohom manželovi, ktorý zomrel v septembri 2008. Potvrdila, že z pôžičky uhradila len 5 splátok, spolu vo výške 243,20 eur. Následne z dôvodu finančných problémov, keďže poberala len invalidný dôchodok vo výške 268,- eur splátky nemohla ďalej uhrádzať a preto žalobcu požiadala o odklad splátok, resp. nižšie splátky. Žalobca na túto žiadosť neodpovedal. Jej jediným príjmom je starobný a vdovský dôchodok spolu vo výške 398,40 eur. Z tohto dôchodku sú vykonávané zrážky vo výške 93,18 eur pre spoločnosť Proficredit a teda jej príjmom je suma 305,22 eur mesačne. Je vlastníčkou 1-izbového bytu, v ktorom žije sama, kde mesačne uhrádza poplatky vo výške 124,49 eur. Okrem toho platí telefón mesačne vo výške 16,- eur a káblovú televíziu 9,80 eur. Má zdravotné problémy, je odkázaná na pravidelné užívanie liekov, na ktoré mesačne dopláca cca 42,- eur. Okrem toho chodí na pravidelné lekárske kontroly, s čím sú spojené zvýšené náklady.

Súd vykonal dokazovanie, oboznámil sa listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Dňa 10.8.2009 bola medzi predchodcom žalobcu a žalovanou uzavretá Zmluva o poskytnutí účelovej pôžičky č. 5003190. Z uvedenej zmluvy bolo zistené, že predchodca žalobcu poskytol žalovanej pôžičku vo výške 1 583,35 eur, ktorú sa žalovaná zaviazala vrátiť v 41 mesačných splátkach po 55,03 eur. Ročná percentuálna miera nákladov je v zmluve uvedená správne vo výške 24,01 %.

Listom zo dňa 18.5.2010 predchodca žalobcu vypovedal uvedenú zmluvu a vyzval žalovanú k úhrade sumy 1 576,16 eur.

Z prehľadu splátok a úhrad mal súd preukázané, že žalovaná uhradila predchodcovi žalovaného len tieto splátky: 28,35 eur, 40,75 eur a tri splátky po 55,03 t.j. spolu sumu 234,20 eur.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 2 písm. a/, b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platnom v čase uzatvorenia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 129/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platnom v čase uzavretia zmluvy, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa článku 3 ods. 1, 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená dňa 10.8.2009 zmluva o pôžičke, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver, ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť predchodcovi žalobcu v 41-tich mesačných splátkach po 55,03 eur, teda celkovo za poskytnutý úver vo výške 1 583,35 eur sa zaviazala zaplatiť navrhovateľovi sumu 2 256,23 eur. V zmluve o pôžičke je uvedená ročná percentuálna miera nákladov vo výške 24,01 %. Táto ročná percentuálna miera nákladov je zmluve uvedená správne.

Zmluva o pôžičke uzavretá medzi predchodcom žalobcu a žalovanou je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platnom v čase uzavretia zmluvy,

ale aj všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Predchodca žalobcu konal pri uzavretí zmluvy v rámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra. Žalovaná je spotrebiteľom, keďže uzatvorila zmluvu ako fyzická osoba. Z predloženej zmluvy o pôžičke nie je zrejmé, aby žalovaná pri uzatváraní zmluvy konala v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačenej tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Týka sa to aj predmetnej veci, pretože poisťná zmluva bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačenej tlačive, do ktorého boli len vpísané údaje týkajúce sa žalovanej.

Poskytnutie pôžičky vo výške 1 583,35 eur predchodcom žalobcu ako veriteľom žalovanej ako dlžníkovi z titulu uzavretej zmluvy o pôžičke zo dňa 10.8.2009 žalobca preukázal predložením listinných dôkazov. Skutočnosť, že pôžička bola žalovanej poskytnutá nenamietala ani žalovaná. Taktiež zo strany žalobcu bolo preukázané, že žalovaná poskytnutú pôžičku nesplácala riadne, hoci sa k tomu zmluvne zaviazala. Z uvedeného dôvodu žalobca vypovedal zmluvu listom zo dňa 18.5.2010.

Podľa prehľadu splátok, ku dňu podania žalobného návrhu žalovaná mala uhradiť predchodcovi žalobcu splátky spolu vo výške 1 799,36 eur. Žalovaná uhradila len splátky vo výške 234,20 eur a teda jej dlh predstavuje sumu 1 565,16 eur. Žalovaná uplatnila námietku premlčania nároku žalobcu na zaplatenie žalovanej istiny. Žalobca uviedol, že právo na zaplatenie istiny mohol uplatniť prvý krát až dňom nasledujúcim po vypovedaní od zmluvy. Výpoveď zo zmluvy má účinky ex tunc a teda jednotlivé splátky splatné do vypovedania od zmluvy sa premlčujú vo všeobecnej trojročnej lehote. Návrh na začatie konania bol na tunajšom súde podaný dňa 28.2.2013 a preto nárok žalobcu na úhradu splátok splatných pred 28.2.2010 je premlčaný. Splatnosť jednotlivých splátok bola dojednaná vždy do 20 dňa v mesiaci. Do 28.2.2010 zo strany žalovanej malo byť uhradených 6 splátok po 55,03 eur t.j. 330,18 eur, pričom do uvedeného dňa uhradila len sumu 234,20 eur. Na splátkach splatných do 28.2.2010 teda žalovaná neuhradila sumu 95,98 eur. V časti zaplatenia istiny vo výške 95,98 eur súd tak nárok žalobcu zamietol z dôvodu jeho premlčania a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi na istine sumu 1 469,18 eur.

Žalobca sa návrhom domáhal od žalovanej aj zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 219,53 eur určenej podľa článku 12 Všeobecných obchodných podmienok. Dojednanie zmluvnej pokuty v rámci zmluvných podmienok uvedených vo Všeobecných obchodných podmienkach súd považuje za neplatné z dôvodu, že nebolo individuálne dojednané a spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uzatvorená zmluva o pôžičke je tzv. formulárovou zmluvou, pri ktorej zmluvná pokuta bola určená vopred a žalovaná nemala možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok a teda ani dojednanie o zmluvnej pokute. Článok 12 Všeobecných obchodných podmienok obsahuje len dojednanie pokuty zo strany žalovanej. Zmluvná pokuta pre prípad porušenia ustanovení zmluvy zo strany predchodcu žalobcu dojednaná nebola. Táto skutočnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a neprijateľnosť takéhoto dojednanie o zmluvnej pokute. V zmysle tohto dojednanie totiž jedna zo zmluvných strán využíva svoje postavenie na to, že určuje zmluvné podmienky, kým druhá strana tieto musí bezvýhradne prijať. Z uvedených dôvodov bola žaloba v časti požadovanej zmluvnej pokuty t.j. v sume 219,53 eur zamietnutá.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Úroky z omeškania boli žalobcovi priznané zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka poukazujúc na vládne nariadenie č. 87/1995 Zb. Úrok z omeškania bol žalobcovi priznaný odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na plnenie poskytnutej žalovanej vo výpovedi zo zmluvy.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O trovách konania rozhodol súd podľa citovaného ustanovenia. Žalobca sa v konaní domáhal zaplatenia sumy 1 784,69 eur, úspešný bol čo do zaplatenia sumy 1 565,16 eur, ktorá predstavuje 82 % uplatneného nároku, neúspech mal v časti zaplatenia sumy 315,51 eur, ktorá predstavuje 18 % z uplatneného nároku. Žalobca tak mal úspech vo veci vo výške 64 % (82 % mínus 18 %). Pri plnom úspechu by žalobcovi patrila náhrada trov konania vo výške 107 eur, ktorá predstavuje zaplatený súdny poplatok z návrhu a náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 213,94 eur. Trovy právneho zastúpenia boli určené podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z., hodnota jedného úkonu právnej pomoci predstavuje sumu 81,33 eur určenú podľa § 10 ods. 1. trovy právneho zastúpenia boli priznané za dva úkony a to príprava a prevzatie zastúpenia a podanie žalobného návrhu. Trovy ďalej pozostávajú z režijného paušálu dvakrát po 7,81 eur t.j. spolu odmena a režijný paušál 178,28 eur plus 35,66 eur ako 20 % DPH. Keďže vo veci mal žalobca úspech len v 64 %, súd mu priznal náhradu trov konania vo výške 68,48 eur t.j. 64 % zo sumy 107,- eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 136,92 eur t.j. 64 % zo sumy 213,94 eur.

Podľa § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, povinnosť uloženú rozsudkom je potrebné splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku, súd môže určiť lehotu dlhšiu alebo určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Príjmom žalovanej je len starobný a vdovský dôchodok. Žije sama, má zdravotné problémy. Preto súd jej povolil mu splácať priznanú istinu a úroky z omeškania v mesačných splátkach po 30,- eur počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nesplatením jednej splátky sa stane splatný celý dlh. Na náhradu trov konania súd určil žalovanej dlhšiu a to 60-dňovú lehotu od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3 O.s.p./ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené

(§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.